

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 200606128-/AO
Saksbehandler: BON
Vår ref: 07/1457-
Dato: 07.05.2007

Høringssvar – høring av tiltak mot spredning av Legionella

Det vises til høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 21. februar 2007 vedrørende ovennevnte.

Sosial- og helsedirektoratet (Shdir) er generelt positive til de tiltak som foreslås i utkast til endringer i lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og forskrift 25. april nr. 486 om miljørettet helsevern. Vi støtter forslaget om en differensiering av krav på grunnlag av innretningenes risikopotensiale.

Spørsmålet om hvorvidt offentlige tilgjengelige boblebad bør omfattes av krav til tredjepartsvurdering

Når det gjelder de tre typer innretninger som foreslås omfattet av krav til tredjepartsvurdering som supplement til melding, så skiller boblebad seg fra de to andre typer innretninger; kjøletårn og luftskrubbere, ved at boblebad normalt leveres serieproduserte, slik at det først og fremst er driftsforholdene som vil være avgjørende for spredning av *Legionella*. I henhold til forskrift 13. juni 1996 for badeanlegg, bassengbad og badstu mv. er boblebad som er beregnet på bading allerede underlagt meldeplikt og krav til drift. Etter SHdirs vurdering er dette tilstrekkelig til å beskytte mot spredning av *Legionella* mht. de boblebad som faller inn under forskriftens virkeområde, og det vil være uheldig å pålegge disse ytterligere krav og kostnader. En tredjepartsvurdering ved oppstart vil trolig også ha begrenset verdi, da det er den etterfølgende driften som er avgjørende for utvikling av *Legionella*.

SHdir deler bekymringen mht. de boblebad som ikke er beregnet på bading, men som er å finne på utstillinger osv., og vi ser behovet for at disse fanges opp på en eller annen måte. SHdir er imidlertid av den oppfatning at disse bør reguleres særskilt, slik at man unngår en dobbelregulering av det store antallet boblebad som benyttes til bading.

Spørsmålet om inspeksjonsordningen skal resultere i et inspeksjonssertifikat eller en inspeksjonsrapport?

I høringsbrevet skisseres det en inspeksjonsordning som kan resultere i enten et inspeksjonssertifikat, hvor inspeksjonsorganet har ansvaret for å følge opp at kravene er oppfylt, eller en ordning hvor det blir kommunen som følger opp på bakgrunn av inspeksjonsorganets rapport. Ettersom det er kommunen som i begge tilfeller fører tilsyn og har den nødvendige sanksjonsmyndighet, og som uansett må vurdere sertifikatet evt. rapporten sammen med meldingen, finner SHdir det naturlig at det skal

Sosial- og helsedirektoratet

Avd. miljø og helse

Barbro Onsøien, Tel: 24 16 37 81

Postadr: Pb 7000 St Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadr: Universitetsgaten 2, Oslo

Tel: 810 20 050 • Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@shdir.no • www.shdir.no

være kommunens oppgave å følge opp virksomhetene dersom kravene ikke er tilfredsstilt. Denne ordningen vil også følge det vanlige kommunale systemet innenfor miljørettet helsevern, i motsetning til en ordning hvor inspeksjonsorganet utsteder et sertifikat. Kommunene må uansett ha kompetanse på området, og der de eventuelt kommer til kort, er det ingenting i veien for at de kan be om bistand fra inspeksjonsorganet. Det kan være nærliggende å tenke seg at rapporten utformes slik at den inneholder inspeksjonsorganets anbefaling til kommunen mht. hva som bør følges opp og lignende.

På bakgrunn av ovennevnte foreslår SHdir at inspeksjonen skal resultere i en inspeksjonsrapport.

Spørsmålet om de samlede internkontrollkravene i miljørettet helsevernregelverket bør tas inn i HMS-forskriften

SHdir ser klart fordelene ved samordning av bestemmelsene om internkontroll, da det er en fordel at krav som omhandler det samme og har de samme formål reguleres ett sted. Mange av de virksomheter som omfattes av miljørettet helsevernregelverket vil også være underlagt kravene til internkontroll i forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (HMS-forskriften). Denne forskriften er godt kjent og implementert i virksomhetene og kunne derfor vært et naturlig sted å samle alle krav til internkontroll innen dette området. Blant annet vises det til denne forskriften i merknadene til bestemmelser om internkontroll i miljørettet helsevernregelverket, og det anbefales at allerede etablerte internkontrollsystemer utvides til å omfatte krav etter miljørettet helsevernregelverket.

Selv om mange av de virksomheter som omfattes av miljørettet helsevernregelverket også er omfattet av HMS-forskriften, så stiller SHdir imidlertid spørsmål til om de to regelverkene likevel er for forskjellige mht. hvem de retter seg mot, til at det vil være hensiktsmessig å la HMS-forskriften også omfatte internkontroll etter miljørettet helsevernregelverket. Etter begge regelverkene skal internkontroll tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. I HMS-forskriften stilles det en rekke konkrete krav til innholdet i internkontrollen, og for en del av disse er det krav til skriftlig dokumentasjon. For de virksomheter som ellers ikke hadde vært omfattet av HMS-forskriften, eksempelvis enkeltmannsforetak, kan omfattende krav til prosedyrer virke unødig tyngende. I disse tilfellene kan kravene til internkontroll og gode rutiner være tilfredsstilt uten at det foreligger skriftlig dokumentasjon.

På bakgrunn av ovennevnte er SHdir noe usikre på hvorvidt HMS-forskriftens virkeområde bør utvides til også å omfatte miljørettet helsevernregelverket.

Kommentarer til de enkelte bestemmelser i forslaget

Begrepsbruken i kap. 4 a

I utkast til endring i forskrift 25. april 2003 nr. 486 om miljørettet helsevern benyttes begrepene "overføring av *Legionella*" og å "spre legionellaforurenset aerosol" om hverandre. For å få en mer konsistent språkbruk, kan det etter SHdirs oppfatning, vurderes om ikke uttrykket "overføring av *Legionella*" bør erstattes med "spredning av *Legionella* via aerosol". *Spredning* gir trolig en riktigere assosiasjon med tanke på hva det her er snakk om. Videre er det viktig å presisere at forskriften gjelder spredning *via aerosol*, og ikke overføring av *Legionella*smitte på en eventuell annen måte.

Til § 14 a Virkeområde

Det kan kanskje synes som overflødig at det presiseres at kapitlet gjelder innretninger som kan spre *Legionella* via aerosol *utendørs eller innendørs*. Etter SHdirs oppfatning er dette imidlertid en viktig presisering, da det trolig vil være mest nærliggende å ha den spredning som skjer utendørs i tankene.

Private boliger og fritidseiendommer omfattes ikke av dette kapitlet. Dersom det drives næringsvirksomhet fra en eiendom som også benyttes som bolig, skal jo normalt den delen det drives næring fra være regulert til dette formålet, og vil således klart omfattes av forskriften. Her kan det imidlertid oppstå tolkningstvil ved grensetilfeller hvor lokalet ikke er regulert til næring, men at man likevel mottar mange mennesker utover egen husstand, vennekrets osv i sitt hjem. Et eksempel kan være at man mottar elever hjemme til musikkundervisning, og at man i boligen har et luftfukningssystem som sprer aerosol der elevene oppholder seg. Dette er muligens et marginalt problem, men det kan eventuelt vurderes om grensen mellom privat bolig og næringslokaler bør omtales i merknadene for å klargjøre virkeområdet med hensyn til dette.

Til § 14 c Meldeplikt til kommunen

Foruten ved første gangs oppstart skal det sendes melding ved vesentlige utvidelser eller endringer. Det kan eksempelvis forekomme at mange mindre utvidelser eller endringer over tid, i sum vil utgjøre en vesentlig utvidelse/endring. For å klargjøre at mange slike mindre utvidelser kan være å anse som vesentlige, kan dette eventuelt presiseres i merknadene.

Dette gjelder også generelt mht. meldeplikt iht. forskriften § 14.

Til § 14 f Opphevelse av midlertidig forskrift

Med hensyn til forskriftens øvrige systematikk bør denne bestemmelsen heller vurderes tatt inn i forskriften § 18 Ikrafttreden og overgangsbestemmelse.

Med vennlig hilsen

Knut-Inge Klepp e. f.
divisjonsdirektør

Anders Smith
avdelingsdirektør